

Εκδήλωση

Ο *Δρόμος* πήρε την πρωτοβουλία για μια εκδήλωση που, μετά τη δολοφονία του Σουλεϊμανί και όσα ακολούθησαν, στοχεύει να απαντήσει στο ερώτημα ποιοι είναι οι εμπρηστές του πολέμου στη γειτονιά μας. Να πάει δηλαδή πέρα από την αυτονόητη καταδίκη του εγκλήματος της Ουάσιγκτον και την έκφραση αλληλεγγύης στον ιρανικό λαό, και να μην εγκλωβιστεί σε απλουστευτικά σχήματα που δεν αντιστοιχούν στον πολύπλοκο, αντιφατικό και διαρκώς μεταλλασσόμενο συσχετισμό της περιοχής, όπου πέρα από τις ΗΠΑ (και την αντίπαλό τους Ρωσία) ενεργοποιούνται δυναμικά και απειλητικά αρκετές ακόμη περιφερειακές δυνάμεις – από το Ισραήλ ως την Τουρκία. Μεταξύ των ομιλητών η δημοσιογράφος Λαμπρινή Θωμά, που μόλις επέστρεψε από την Τεχεράνη και θα μας μεταφέρει «από πρώτο χέρι» το κλίμα που επικρατεί στην ιρανική πρωτεύουσα, ο ομότιμος καθηγητής Βαγγέλης Πισσίας και ο νομικός Γιάννης Ραχιώτης. Σας περιμένουμε λοιπόν τη Δευτέρα 13/1, ώρα 18:30, στην ΕΣΗΕΑ!

Εκδήλωση
Μετά την επίθεση στο Ιράν:
Ποιοι απειλούν την ειρήνη στη γειτονιά μας

Ομιλητές:
Λαμπρινή Θωμά
(δημοσιογράφος, *The Press Project*, που μόλις επέστρεψε από την Τεχεράνη)
Βαγγέλης Πισσίας
(ομότιμος καθηγητής, Δρ Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων)
Γιάννης Ραχιώτης
(νομικός)
Ερρίκος Φινάλης
(υπεύθυνος διεθνών σελίδων του *Δρόμου*)

διοργάνωση
Δρόμος
ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ 13/1
ώρα 6:30 μ.μ.
ΕΣΗΕΑ, Ακαδημίας 20 (1ος όροφος)

θήθηκε από ένα ξέσπασμα παλιού καλού ρατσισμού των... πολιτισμικά ανώτερων λευκών ιμπεριαλιστών: «λυσσασμένο σκυλί», «ισλαμοφασίστας» κ.ο.κ. (πας μη συμμορφούμενος με την Δύση αποκαλείται πλέον έτσι, και δεν είναι ο πάντα αθυρόστομος Τραμπ που πρωτοστατεί σ' αυτό). Με αυτή την ενέργεια δηλώθηκε προς άπαντες ότι δεν υπάρχουν κανόνες και όρια, και διατρανώθηκε η απαλλαγή των... αυτοπροσδιορισμένα φιλελεύθερων ΗΠΑ από τους περιορισμούς του διεθνούς δικαίου. Ούτε ΟΗΕ υπάρχει και άλλα παρεμφερή κατάλοιπα μιας προηγούμενης εποχής, όπου οι επιλεκτικές δολοφονίες γίνονταν κατά προτίμηση ανώνυμα ή βαφτίζονταν «λάθος», «υπερβάλλον ζήλος» κ.λπ. (μόνο το Ισραήλ διεκδικούσε ευθαρσώς και βέβαια εκ του ασφαλούς την πατρότητα της πάγιας παραβίασης κάθε κανόνα...).

Ιρανική συσπείρωση και σημάδια προσωρινής εκτόνωσης

Όμως κάθε ενέργεια έχει συνέπειες, και φαίνεται ότι τα κομπιούτερ και οι δεξαμενές σκέψης των Δυτικών δεν τις υπολογίζουν πάντα σωστά. Η εκτέλεση του ικανού και λαοφιλούς στρατηγού γέννησε μια πρωτοφανή συσπείρωση των Ιρανών – τέτοια που «εξανάγκασε» την

ηγεσία τους να απαντήσει – ίσως πιο άμεσα και πιο δυναμικά απ' ό,τι αρχικά σχεδίαζε – εξαπολύοντας πυραυλική επίθεση εναντίον δύο στρατιωτικών βάσεων των ΗΠΑ στο Ιράκ. Από αυτήν την άποψη, ο γκανγκστερισμός της Ουάσιγκτον αποδείχθηκε λιγότερο πλήγμα και περισσότερο δώρο για το ιρανικό καθεστώς, σε μια στιγμή που αντιμετώπιζε αναταραχή στο εσωτερικό και πιέσεις σε όλη την έκταση του σιιτικού τόξου (Ιράκ, Συρία, Λίβανος).

Τώρα φαίνεται ότι ο πόλεμος επιστρέφει, προσωρινά τουλάχιστον, στο επικοινωνιακό επίπεδο. Οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες του αιματηρού μπρα ντε φερ είναι άγνωστες (είπαμε, οι σχεδιασμοί επί χάρτου δεν επιβεβαιώνονται πάντα), αλλά και οι δύο πλευρές καθιστούν σαφές ότι δεν θέλουν γενικευμένη σύγκρουση. Σε μια παρόμοια παραίνεση προβαίνουν και οι υπόλοιπες διεθνείς και περιφερειακές δυνάμεις (ακόμη κι από τους Δυτικούς, μόνο ο προβοκάτορας Νετανιάχου και ο Μητσοτάκης, αυτός αποκτώντας χωρίς κέρδος κέρατα, έσπευσαν να χειροκροτήσουν και να στηρίξουν την «τιμωρία»). Λειτουργούν δηλαδή ακόμη κάποιες δικλείδες ασφαλείας που αποτρέπουν ως τώρα το «αναπότρεπτο» μιας κλι-

μάκωσης – το ίδιο έγινε εξάλλου και στην βορειοκορεατική περίπτωση. Δικλείδες που οπωσδήποτε εμποδίζουν μέχρι στιγμής, παρόλο που επεκτείνεται το θέατρο των «επιχειρήσεων», ένα γενικό άρπιαγμα με άμεση αντιπαράθεση των «μεγάλων».

Για την ώρα λοιπόν, αφού εκτοξεύτηκαν όσοι πύραυλοι «μπορούσαν» να εκτοξευτούν, τα παζάρια, οι αμοιβαίοι εκβιασμοί και πιέσεις (τελευταίο επεισόδιο η υπόθεση της πτώσης του ουκρανικού αεροσκάφους), οι ρητές και άρητες εκχειρίδες επανέρχονται στο προσκήνιο.

Οι ίδιοι οι πρωταγωνιστές των τελευταίων εξελίξεων ανταλλάσσουν όχι μόνο απειλές αντεκδίκησης, αλλά και μηνύματα αποφυγής της κλιμάκωσης. Οι Ιρανοί κατανοούν ότι μια γενίκευση της σύγκρουσης μπορεί να τους ρίξει δεκαετίες πίσω, και οι Αμερικανοί ότι ναι μεν μπορούν να το κάνουν, αλλά αυτό θα μετατρέψει σε κόλαση – και για τους ίδιους – όλη τη Μέση Ανατολή. Αυτό που μένει είναι η εικόνα μιας Αμερικής σπασμωδικής και απρόθυμης (ή ανήμπορης;) να το πάει «μέχρι τέλους», και εκατομμυρίων Ιρανών να συνωστίζονται μέχρι τσαλαπατήματος για να καταστήσουν σαφές ότι δεν είναι συμμορφώσιμοι...

editorial

Δυσδιάκριτα όρια μεταξύ πολέμου και ειρήνης

Το 2020 δεν ξεκίνησε με καλούς οίονους. Το θέατρο των πολεμικών αναμετρήσεων διευρύνεται και αγκαλιάζει ήδη μια πολύ εκτεταμένη περιοχή. Από την Κεντρική Ασία, διαπερνά τον Κόλπο, τη Μέση Ανατολή, τη ΝΑ Μεσόγειο και φτάνει ως τη Βόρειο Αφρική. Στην εμπόλεμη Συρία, προστέθηκε τώρα και η Λιβύη. Χώρες υπό αναταραχή με τη συμμετοχή πλείστων δυνάμεων. Ενώ με τη γκανγκστερική δολοφονία, σε ιρακινό έδαφος, του Ιρανού στρατηγού Σουλεϊμανί από τις ΗΠΑ (που μάλιστα καυχούνται για την πράξη τους), οι φλόγες του πολέμου μπορούν να επεκταθούν. Παράλληλα, με την ανάδυση μιας ισχυρής περιφερειακής δύναμης, της Τουρκίας, που δρα ως ταραξίας σε Αιγαίο και Κύπρο, αλλά και σε Συρία, Ιράκ, Λιβύη κι αλλού, δημιουργείται ένα εκρηκτικό πλαίσιο που μπορεί να βάλει πολλές χώρες σε πολεμική δίνη.

Στην περιοχή που περιγράψαμε (και στην οποία υπάρχουμε) βρίσκεται το νευραλγικό επίκεντρο όπου συνωστίζονται (εδώ κολλάει η λέξη) πολλές δυνάμεις, στρατοί, αγωγοί, κόμβοι και διαφορετικές στρατηγικές.

Η εποχή της γεωπολιτικής, αναπόφευκτα ήρθε μαζί με τη διασταύρωση και αντιπαράθεση διαφορετικών στρατηγικών τόξων. Αυτό όμως δεν συμπίπτει με την υπόθεση της ειρήνης, της κυριαρχίας χωρών, της αυτοδιάθεσης λαών και εθνών. Αντίθετα, φέρνει αναταραχές περιοχών, ανατίναξη άλλων, κατάλυση της κυριαρχίας. Στις μεθόδους περιλαμβάνονται η καταπάτηση και επαναχάραξη συνόρων, η δημιουργία προτεκτοράτων, τα τελεσίγραφα, η προβοκάτσια και ο πόλεμος, υβριδικός και «κανονικός». Δυστυχώς δεν είμαστε αντιμέτωποι με μια νεοφιλελεύθερη πολιτική που φέρνει λιτότητα και απαξίωση της εργασίας στο εσωτερικό των χωρών προς όφελος του κεφαλαίου. Βρισκόμαστε πολύ πέρα από αυτό. Γεωπολιτική σημαίνει ανακατανομή ισχύος και χώρου με όλα τα μέσα. Η επίκληση του διεθνούς δικαίου έχει μια βάση, αλλά μπορεί να μη σημαίνει και πολλά όταν μιλάμε για τη Συρία, τη Λιβύη, ή ακόμα για την συμπεριφορά της Τουρκίας. Το Διεθνές Δίκαιο, έχει καταργηθεί με επίσημη βούλα και επιστρέφουμε σε εποχές προ της Κοινωνίας των Εθνών. Τα θέματα λύνονται δια των στρατών και των εσωτερικών δυνάμεων που στοιχίζονται γύρω από στρατούς και από 120ωρα ή 150ωρα εκχειριών που αποφασίζουν διάφοροι εμπλεκόμενοι.

Για μια χώρα όπως η Ελλάδα, αναζητείται μια ρεαλιστική εξωτερική πολιτική που θα ξεκινά από το σημείο ότι όλοι – πλην ελάχιστων εξαιρέσεων – οι διεθνείς παίκτες ποντάρουν στη σχέση τους με την Τουρκία και δεν έχουν μεγάλο πρόβλημα να παραχωρηθούν πράγματα που ανήκουν στην Ελλάδα, αν αυτό ευνοήσει τις σχέσεις τους με την Άγκυρα. Δηλαδή, η Ελλάδα ως εργαλείο ή η κυριαρχία της ως «δωράκι» για την προώθηση μεγαλύτερων στρατηγικών επιδιώξεων των δυτικών (κι όχι μόνο) επιδιώξεων στην περιοχή. Δεν υπάρχει διέξοδος για την χώρα, χωρίς αντιμετώπιση και της γεωπολιτικής διάστασης. Εξαιρετικά δύσκολος στόχος μέσα σε πολύπλοκη συγκυρία, με έναν πολιτικό κόσμο ποτισμένο στον ραγιαδισμό, και τον λαϊκό παράγοντα σε σύγχυση και αποπροσανατολισμένο.

Καλώς ή κακώς, κάπως έτσι ξεκινά το 2020. Αλλά δεν είναι γραφτό ή μοιραίο απλά να παρακολουθούμε τα γεγονότα. Υπάρχει και η ενεργητική πολιτική στάση, αφύπνιση, συγκρότηση. Και αυτό είναι σπουδαίο για τον προσανατολισμό μας.

Καλή χρονιά, και το επόμενο Σάββατο όλοι στο περίπτερο για τον «Δρόμο»!